

किरीटहाराङ्गदचक्रवालैर्विभूषिताङ्गाः पृथुबाहवस्ते । अनुक्रमं विक्रमसत्त्वयुक्ता बलेन वीर्येण च नर्दमानाः ।
तत्कार्मुकं संहननोपपन्नं सज्जं न शेकुर्मनसाऽपि कर्तुं । ते विक्रमन्तः स्फुरता दृढेन विलिप्यमाणा धनुषा नरेन्द्राः ।
विचेष्टमाना धरणीतलस्था यथावलं शैल्यगुणक्रमाश्च । गतौजसः सस्तकिरीटहारा विनिश्चसन्तः श्रमयाम्बभूवुः ।
चाहाकृतं तद्धनुषा दृढेन विस्तस्तहाराङ्गदचक्रवालं । कृष्णानिमित्तं विनिवृत्तकामं राज्ञां तदा मण्डलमार्त्तमासीत् ।
सर्वान्नृपांस्तान्प्रसमीक्ष्य कर्णे धनुर्धराणां प्रवरो जगाम । उद्धृत्य त्वर्णं धनुर्दधत् तत्सज्जं चकाराशु युयोज वाणान् । ७०२५
दृष्ट्वा स्रुतं मेनिरे पाण्डुपुत्रा भित्त्वा नीतं लक्ष्यवरं धरायां । धनुर्धरा रागकृतप्रतिज्ञमत्यग्निषोमार्कमथार्कपुत्रं ।
दृष्ट्वा तु तं द्रौपदो वाक्यमुच्चैर्जगाद नाहं वरयानि स्रुतं । सामर्षहासं प्रसमीक्ष्य सूर्यं तत्याज कर्णः स्फुरितं धनुस्तत् ।

एवं तेषु निवृत्तेषु क्षत्त्रियेषु समन्ततः । चेदीनामधिपो वीरो बलवानन्तकोपमः ।
दमघोषसुतो धीरः शिशुपालो महामतिः । धनुरादायमानस्तु जानुभ्यामगमन्महीं ।
ततो राजा महावीर्यो जरासन्धो महाबलः । धनुषोऽभ्यासमागत्य तस्यै गिरिरिवाचलः । ७०२६
धनुषा पीड्यमानस्तु जानुभ्यामगमन्महीं । तत उत्थाय राजा स खराद्वाण्यभिजग्मिवान् ।
ततः शल्यो महावीर्यो मद्रराजो महाबलः । तदयारोप्यमाणस्तु जानुभ्यामगमन्महीं ।
तस्मिंस्तु संभ्रान्तजने समाजे निक्षिप्तवादेषु जनाधिपेषु । कुन्तीसुतो जिष्णुरियेष कर्तुं सज्जं धनुस्तत्सशरं प्रवीरः ।
इत्यादिपर्वणि स्वयम्बरपर्वणि राजपराङ्मुखे सप्ताशीत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १८७ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ यदा निवृत्ता राजानो धनुषः सज्जकर्माणः । अथोदतिष्ठदिप्राणां मर्थाजिष्णुरदारधोः ।
उदक्रोशन्विप्रमुखा विधुन्वन्तोऽजिनानि च । दृष्ट्वा सम्प्रस्थितं पार्थमिन्द्रकेतुसमप्रभं । ७०२७
केचिदासन्निमनसः केचिदासन्मुदाऽन्विताः । आङ्गः परस्परं केचिन्निपुणा बुद्धिजोविनः ।
यत्कर्म शल्यप्रमुखैः क्षत्त्रियैर्लोकविश्रुतैः । नानतं बलवद्भिर्हि धनुर्वेदपरायणैः ।
तत्कथं त्वहतास्त्रेण प्राणतो दुर्बलजीयसा । वटुमात्रेण शक्यं हि सज्जं कर्तुं धनुर्दिजाः ।
अवहास्या भविष्यन्ति ब्राह्मणाः सर्वराजसु । कर्मण्यस्मिन्नसंसिद्धे चापलादपरीक्षिते ।
यद्येष दर्पाद्धर्षादाऽप्यथ ब्राह्मणचापलात् । प्रस्थितो धनुरायन्तुं वार्यतां साधु मागमत् । ७०२८
ब्राह्मणा ऊचुः ॥ नावहास्या भविष्याभो न च लाघवमास्थिताः । न च विदिष्टतां लोके गमिष्यमो महीक्षिता ।
केचिदाज्ज्युवा श्रीमान्नागराजकरोपमः । पीनस्कन्धोरुवाङ्मय धैर्येण हिमवानिव ।
सिंहखेलगतिः श्रीमान्मत्तनागेन्द्रविक्रमः । सम्भायमस्मिन्कर्मेदमुत्साहाच्चानुमीयते ।
शक्तिरस्य महोत्साहा न ह्यशक्तः स्वयं व्रजेत् । न च तद्विद्यते किञ्चित्कर्म लोकेषु यद्भवेत् । ब्राह्मणानामसाध्यश्च नृषु संस्था
नचारिषु ।

अभक्षा वायुभक्षाश्च फलाहारा दृढव्रताः । दुर्बला अपि विप्रा हि बलीयसाः स्वेतजसा । ७०२९
ब्राह्मणा नावमन्तव्यः सदसदा समाचरन् । सुखं दुःखं महद्भुखं कर्म यत्समुपागतं ।
जामदग्न्येन रामेण निर्जिताः क्षत्त्रिया युधि । पीतः समुद्रोऽग्न्येन अगाधो ब्रह्मतजसा ।
तस्माद्भवन्तु सर्वेऽत्र वटुरेष धनुर्महान् । आरोपयतु शीघ्रं वै तथेत्युचुर्दिजर्षभाः ।